

StadsdorpBuurt7 gaat verder als stichting!

1. Aanleiding

Omdat er in de eerste fase van de coronacrisis in het stadsdorp niet veel gebeurde en de leden van de kerngroep, die normaal nogal veel reizen, noodgedwongen thuis verbleven, hebben wij ons gebogen over wat achterstallig onderhoud aan de organisatie zelf. De directe aanleiding hiervoor was dat de bodem van de kas in zicht begint te raken en we ons moesten beraden op mogelijkheden voor het genereren van inkomsten. Daarnaast was het ons al geruime tijd een doorn in het oog dat wij nog steeds een coöperatie zijn, met alle nadelen van dien en met statuten die de lading al lang niet meer dekken, en eigenlijk nooit hebben gedekt. Dus we hebben de zaak grondig aangepakt en opnieuw naar de rechtsvorm van het stadsdorp gekeken, conform de afspraak uit de ALV van... 2015!

2. Wat ging hieraan vooraf?

Bij de oprichting is voor de coöperatie gekozen omdat het idee toen leefde dat we als collectief zorg- en welzijnsdiensten zouden gaan inkopen. Dat is nooit gebeurd en gaat ook niet gebeuren; de organisatie die daarvoor nodig is hebben we niet en er bleek ook al vanaf het begin geen vraag naar te zijn. Al bij de eerste kennismakingsbijeenkomsten in de buurt bleken buurtbewoners zorgen van heel andere aard te hebben. Zij zagen de buurt door het oprukken van shortstay en toerisme steeds anoniemer worden en wilden vooral meer buurtgenoten leren kennen en meer plekken om elkaar te ontmoeten. Inspelend op die behoefte verschoof de doelstelling van het in de statuten geformuleerde 'aanbieden van faciliteiten en diensten op het gebied van zorg en welzijn' naar het versterken van sociale cohesie in de buurt en het stimuleren van onderlinge hulpvaardigheid, het 'moderne nabuurschap'. Afgestemd op dit nieuwe perspectief ontwikkelde zich een informelere wijze van organiseren, waarbij drempels voor buurtgenoten om hieraan mee te doen zoveel mogelijk werden weggenomen. Een eerste stap op die weg werd meteen al gezet door af te zien van een 'eigen' Stadsdorpborrel, maar hiervoor aan te sluiten bij de bestaande maandelijkse Buurtborrel onder auspiciën van de Buurtkrant. Een volgende stap was het afschaffen van het formele aanmeldingsformulier voor nieuwe leden; voortaan werd iedereen die de nieuwsbrief wilde ontvangen automatisch als 'belangstellend lid' beschouwd. Dankzij een mooie gift van een zich opheffende stichting met verwante doeleinden konden zij bovendien jaarlijks worden vrijgesteld van het betalen van contributie en kon ook deelname aan bijeenkomsten en activiteiten kosteloos blijven. Ook bestuurlijk werden drempels om mee te doen zoveel mogelijk weggenomen, het formele bestuur bleef beperkt tot het statutair voorgeschreven minimum van drie leden, terwijl het stadsdorp in feite bestuurd wordt door een grotere 'kerngroep' waarin bestuurs- en niet-bestuursleden op gelijke voet meedraaien.

Al twee jaar na de oprichting onderkende het bestuur dat deze ontwikkelingen op gespannen voet stonden met de coöperatievorm. Een bijkomend nadeel van de coöperatievorm was al eerder gebleken, namelijk het feit dat coöperaties zijn uitgesloten van de ANBI-status, zelfs wanneer ze in hun statuten vastleggen geen winstoogmerk te hebben. Het bestuur kreeg in de ALV 2015 toestemming om stappen naar een eventuele omzetting naar een andere rechtsvorm voor te bereiden, maar maakte hier uiteindelijk toch geen gebruik van. Dit vooral in afwachting van het tot stand komen van Buurtcentrum Torensluit in wording, waar StadsdorpBuurt7 zich als mede-initiator

actief voor inzette. Het heeft even geduurd voordat echt duidelijk werd dat StadsdorpBuurt7 alleen een eventuele gebruiker van de Torensluis zou worden, geen organiserende partner.

Zo heeft ons Stadsdorp zich van coöperatieve vereniging gaandeweg steeds meer ontwikkeld tot een informeel netwerk van en voor buurtbewoners, zonder drempels - ook niet in financiële zin - toegankelijk voor iedereen. Echter zonder dat de rechtsvorm hieraan is aangepast en daardoor voor een deel in strijd met de eigen statuten.

We hebben vanaf de oprichting tot nu kunnen draaien op een eenmalige bijdrage van Stadsdeel Centrum van € 3000,--, en een eenmalige donatie van de Stichting Haringpakkerij van € 7000,--. Beide bedragen hebben wij ontvangen in het eerste jaar. Dit is aangevuld met contributie van leden van het eerste uur, die één- of tweemaal contributie hebben betaald, eveneens in het begin van het bestaan van het Stadsdorp. Sindsdien hebben we geen bijdragen meer hoeven vragen, mede dankzij de hulp van sponsors en een zeer terughoudend uitgavenpatroon. Maar zoals gezegd, aan die mooie tijd komt binnenkort een eind, dan zijn wij door onze laatste reserves heen (zie ook de jaarrekening 2019).

3. Op zoek naar een passende rechtsvorm

Bij de zoektocht naar *alternatieve rechtsvormen* hebben we gekeken naar de volgende mogelijkheden:

- Coöperatieve vereniging (de huidige rechtsvorm)
- Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
- Vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid
- Stichting
- Informeel netwerk zonder juridische status.

Vervolgens hebben we de *waarden* van ons huidige stadsdorp geïnventariseerd:

- lage drempel voor de bewoners om mee te doen (geen instapformaliteiten)
- geen financiële drempel door vrijstelling van contributie
- het informele, netwerkachtige karakter, dat is gericht op ontmoeting, samen dingen ondernemen en iets voor elkaar doen indien nodig.
- keuzevrijheid om heel actief en betrokken te zijn en overal aan mee te doen, of alleen passief te worden geïnformeerd via de nieuwsbrief. En alles daar tussenin.

En tot slot hebben we gekeken naar de *organisatorische criteria* waar de nieuwe rechtsvorm aan zou moeten voldoen willen wij het als kerngroep, uiteindelijk slechts een klein groepje vrijwilligers dat bijna alle organisatie van ons stadsdorp op zich neemt, waar kunnen maken:

- geen administratie die op reguliere basis bijgehouden moet worden
- geen contributiestelsel met alle incassoproblematiek van dien
- niet afhankelijk zijn van meer initiatieven en/of organisatiebereidwilligheid uit de achterban (eerdere oproepen voor versterking hebben nauwelijks effect gehad en het moet voor ons leuk en behapbaar blijven)
- Door de organisatievorm laten zien dat het leuk is om een actieve bijdrage te leveren en geen loodzware taak met allerlei verplichtingen
- En op dit moment het belangrijkste: een slimme structuur om voldoende inkomsten te genereren om alle leuke activiteiten te kunnen blijven doen.

4. De stichting als uitkomst

Op basis van het bovenstaande zijn wij uitgekomen op de stichting als meest geschikte rechtsvorm. Wij zijn hierop uitgekomen door het beantwoorden van de twee belangrijkste vragen:

1. We bestaan vanwege de buurtbewoners in onze Buurt7. Maar wat zijn die van het stadsdorp? Leden? Belangstellenden? Betrokkenen?
2. Hoe moeten we zorgen voor financiële continuïteit nu onze reserve bijna is opgedroogd? Contributie van leden? Giften van buurtbewoners? Een 'Vrienden van...'-constructie? Entreprijzen? Deelnamegelden aan activiteiten? Poging om subsidies, giften en/of legaten te bemachtigen?

Wel of geen leden?

De eerste vraag die wij hebben beantwoord is: hoe zien wij onze stadsdorpers? Als een besloten club van echte, formele leden? Of als alle bewoners van Buurt7 die belangstelling hebben voor het als buurtbewoners meer op elkaar en op de buurt betrokken zijn en voor eventuele gezamenlijke activiteiten? Toen wij deze vraag beantwoordden in het licht van de hierboven genoemde *waarden* kwamen wij uit op het laatste: geen strakke, formele ledenstructuur, maar een drempelloze netwerkorganisatie, waarbinnen de buurtbewoners zelf kiezen in welke mate ze willen meedoen.

En toen wij deze vraag beantwoordden in het licht van de genoemde *organisatorische criteria* was het helemaal duidelijk: geen officiële ledenadministratie, geen contributiestelsel en geen incassotrajecten. Dat kunnen wij organisatorisch in de huidige opzet niet behappen en bovendien willen we daar onze energie niet in steken. We willen niet met de randvoorwaarden bezig zijn, maar met de inhoud.

Hiermee vielen 3 van de 5 rechtsvormen af: de coöperatieve vereniging, de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid en de vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid.

Hoe komen we aan inkomsten

Met het beantwoorden van de eerste vraag bleven alleen de stichting en het informele netwerk over. Beide rechtsvormen komen tegemoet aan de *waarden*. Maar hoe zit het met de *organisatorische criteria*? En met name de mogelijkheid tot het genereren van *inkomsten*? Als er geen leden zijn vervalt de mogelijkheid van contributie. Maar bij alle andere mogelijkheden tot het genereren van inkomsten en het plegen van rechtshandelingen is het noodzakelijk of minstens raadzaam om een juridische rechtspersoon te zijn. Dat pleit voor een stichting. Een stichting kan contracten en verzekeringen afsluiten, bindende afspraken maken met andere rechtspersonen (zoals met locaties voor onze activiteiten!), subsidies aanvragen, legaten, erfenissen en giften ontvangen (ANBI-status!), een 'Vrienden van...'-constructie opzetten. Dat kan een informeel netwerk allemaal niet. Zelfs het heffen van entreprijzen en/of deelnamegelden is voor een informeel netwerk moeilijk, omdat er geen officiële bankrekening is op naam van de organisatie.

Om deze redenen hebben wij het informele netwerk laten afvallen en blijft de stichting over als meest geschikte rechtsvorm. De precieze invulling van de mogelijkheden om tot inkomsten te komen zullen wij uitwerken als de stichting is opgericht. Het aanvragen van de ANBI-status is in ieder geval een van de opties, omdat dat de mogelijkheid van het ontvangen van giften aanzienlijk vergroot.

5. Het besluit

Gelijktijdig met het oprichten van de Stichting StadsdorpBuurt7 diende de Coöperatieve Vereniging StadsdorpBuurt7 te worden opgeheven. Dat was van belang om de financiële reserves te kunnen overhevelen van de coöperatie naar de stichting. Het besluit tot oprichting van de stichting kon door het bestuur worden genomen; de opheffing van de coöperatieve vereniging echter niet. Dat besluit diende door de leden van de coöperatieve vereniging te worden genomen volgens een in de statuten verankerde procedure. Wij hebben daarom de 'echte' leden – d.w.z. zij die zich in het eerste jaar bewust als 'lid' hebben aangemeld en ook contributie hebben betaald - conform deze procedure het besluit tot opheffing voorgelegd. Deze 33 leden hebben in september 2020 unaniem besloten tot ontbinding van de Coöperatieve Vereniging StadsdorpBuurt7, en tot overheveling van het batig saldo van de vereniging naar de nieuw op te richten Stichting StadsdorpBuurt7.

6. Hoe nu verder?

Voor iedereen die bij ons is ingeschreven en de nieuwsbrief ontvangt, voormalig lid of niet, verandert er helemaal niets. Het bestuur van de nieuwe stichting blijft – evenals voorheen – alle informatie verschaffen, alle activiteiten faciliteren en allerlei bijeenkomsten organiseren, zoals dat tot nu toe ook gebeurde. En daarnaast blijven wij ook jaarverslagen schrijven en jaarvergaderingen houden waarin wij ons verantwoorden naar al onze stadsdorpers over wat er in dat jaar is gebeurd. Jaarverslagen, jaarrekeningen en begrotingen blijven ook evenals voorheen gepubliceerd worden op de website. Ook zullen wij, evenals voorheen, bij vacatures in het bestuur, de nieuwe leden werven onder de stadsdorpers. En wat ook hetzelfde blijft is dat iedereen, inclusief bestuur, zijn bijdrage blijft leveren op vrijwillige basis. Dus qua transparantie, verantwoording en het betrekken van de stadsdorpers bij de activiteiten en de organisatie blijft alles hetzelfde.

Wel zijn we van plan om de komende jaren wat gestructureerder te werken aan verbeteringen en wensen die door de stadsdorpers zelf zijn aangedragen in de enquête van 2019. De eerste stap daartoe is het beleidsplan dat wij hebben gemaakt voor de jaren 2020 tot 2025. We gaan hierover graag met de stadsdorpers de discussie aan.